

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/3360-1
Saksbehandler Jorunn Tisjø

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet 2023-2027	01.10.2026
Rådet for personer med funksjonsvariasjoner 2023-2027	01.10.2026
Ungdomsrådet 2023-2027	05.10.2026
Livsløpsutvalget 2023-2027	06.10.2026
Administrasjons- og likestillingsutvalget 2023-2027	07.10.2026
Teknikk-, plan- og naturutvalget 2023-2027	07.10.2026
Formannskapet 2023-2027	07.10.2026
Kommunestyret 2023-2027	15.10.2026

Politisk organisering etter kommunevalget 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Tvedestrand kommunestyre vedtar følgende politisk organisering i valgperioden 2027-2031:

1. Antall medlemmer i kommunestyret reduseres fra 23 til 19
2. Formannskapet videreføres med 9 medlemmer uten endringer
3. Administrasjons- og likestillingsutvalget videreføres med 7 medlemmer uten endringer
4. Livsløpsutvalget avvikles. Saksområdene overføres til formannskapet eller øvrige politiske organer i tråd med nytt reglement
5. Teknikk-, plan- og naturutvalget videreføres med 9 medlemmer uten endringer. Utvalget overtar ansvaret for saker som tidligere har vært behandlet i Parkerings- og trafiksikkerhetsutvalget.
6. Ungdomsrådet videreføres med 5 medlemmer uten endringer.
7. Eldrerådet og Rådet for personer med funksjonsnedsettelse slås sammen til ett felles råd.
Før endelig vedtak fattes skal berørte organisasjoner og rådene høres i samsvar med forskrift om medvirkningsordninger. Høringsfrist settes til 31.10.2026.
Endelig sak om sammenslåing behandles i kommunestyret i desember
8. Parkerings- og trafiksikkerhetsutvalget avvikles
9. Foreldreutvalg for barn med funksjonsvariasjon avvikles

Kommunedirektøren bes utarbeide nødvendige endringer i reglement for folkevalgte organer og øvrige styringsdokumenter som følge av vedtaket, og legge disse frem for kommunestyret innen utgangen av 2026.

Bakgrunn for saken (fakta)

De lovmessige forutsetningene for kommunens politiske organisering kommer frem av kommunelovens kapittel 5. Det er naturlig i forkant av en ny valgperiode å vurdere den politiske organiseringen, herunder antall representanter i kommunestyret og formannskapet.

Problemstilling

Kan kommunestyret vedta foreslåtte endringer i politisk organisering fra og med neste valgperiode?

Det foreslås endringer som begrunnes fortrinnsvis i kommunens økonomiske situasjon, men også i begrensede administrative ressurser, kommunes størrelse og for en mer effektiv ressursutnyttelse.

Faglige merknader/historikk

Tvedestrand kommune står overfor vedvarende økonomiske utfordringer som gjør det nødvendig å vurdere organiseringen av kommunens virksomhet på alle nivåer.

Den politiske organiseringen bør jevnlig gjennomgås for å sikre at den er tilpasset kommunens størrelse, saksmengde, effektiv ressursutnyttelse og økonomiske situasjon.

I forkant av kommunevalget i 2027 er det derfor naturlig å vurdere om dagens politiske organisering fortsatt er hensiktsmessig, eller om det kan gjennomføres endringer som gir en mer effektiv ressursutnyttelse uten at det går vesentlig ut over de folkevalgtes mulighet til medvirkning, kontroll og politisk styring.

Saken omfatter en samlet vurdering av kommunestyrets størrelse, politiske utvalg og råd, med mål om å opprettholde et velfungerende lokaldemokrati samtidig som administrative og økonomiske gevinster realiseres.

Forslagene er utarbeidet med utgangspunkt i kommunelovens bestemmelser og erfaringene fra inneværende valgperiode.

Kommunestyret

Kommuneloven angir minimumskrav til antall kommunestyrerepresentanter ut fra kommunens innbyggertall. For kommuner med mellom 5 000 og 10 000 innbyggere er minstetallet 19 representanter.

Tvedestrand har i dag 23 representanter, og det foreslås at antallet bør reduseres til 19.

Basert på valgresultatet fra 2023 ville en slik reduksjon ikke medført endringer i hvilke partier som er representert i kommunestyret. Det er de største partiene som ville fått størst reduksjon i antall representanter.

Med utgangspunkt i valgresultatet fra kommunevalget i 2023 ville et kommunestyre med henholdsvis 21 og 19 representanter sett slik ut:

21 representanter	Nå	Ny	Endring
Høyre	7	7	0
Arbeiderpartiet	5	4	-1
Senterpartiet	3	3	0
SV	2	2	0
INP	2	2	0

FrP	2	1	-1
KrF	1	1	0
Venstre	1	1	0

19 representanter	Nå	Ny	Endring
Høyre	7	6	-1
Arbeiderpartiet	5	4	-1
Senterpartiet	3	2	-1
SV	2	2	0
INP	2	2	0
FrP	2	1	-1
KrF	1	1	0
Venstre	1	1	0

Basert på valgresultatet i 2023 vil alle partier fortsatt være representert og velgernes politiske mangfold fortsatt være synlig i kommunestyret

Forslaget innebærer at Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet mister én representant hver, mens den samlede partistrukturen består.

Innsparing:

En reduksjon på fire kommunestyremedlemmer gir følgende innsparing:

4 representanter × 1 600 kr × 8 møter = 51 200 kr per år

Besparelsen vil gjelde gjennom hele valgperioden på fire år. Selv om beløpet isolert sett ikke er stort sammenlignet med kommunens totale budsjett, sender tiltaket et signal om at også de folkevalgte bidrar til nødvendige innsparinger og effektivisering.

Formannskapet

Det foreslås ingen endring på Formannskapet – 9 medlemmer.

Begrunnelse for dette er at saksmengden vil øke noe da det foreslås nedleggelse av et hovedutvalg.

HOVEDUTVALG

Administrasjons- og likestillingsutvalget

Det foreslås ingen endringer på Administrasjons- og likestillingsutvalget – 7 medlemmer

Livsløpsutvalget:

Utvalget foreslås nedlagt – 7 medlemmer

Kommunedirektøren vurderer at saksmengden i Livsløpsutvalget over tid har vært begrenset. I 2025 behandlet utvalget 22 saker, og ett møte ble avlyst som følge av manglende saker. Kommunedirektøren mener dette tilsier at saksmengden ikke nødvendigvis forsvarer opprettholdelsen av et eget utvalg med syv medlemmer.

Avvikling av utvalget vil gi reduserte kostnader til møtevirksomhet, politisk godtgjøring, administrative ressurser, samt bidra til en mer effektiv politisk organisering. Samtidig er kommunedirektøren oppmerksom på at et eget fagutvalg gir mulighet for større fordypning i saker innen helse, omsorg og oppvekst. Etter en

samlet vurdering anses de økonomiske gevinstene og hensynet til effektiv ressursbruk som tyngre enn ulempene ved en reduksjon i antall politiske organer.

Innsparing:

Fast godtgjørelse

Leder: 121 000 kr - Nestleder: 60 000 kr

181 000 kr pr. år

Møtegodtgjørelse

5 medlemmer, beregnet 8 møter pr. år og 1 600 kr pr. møte

64 000 kr

Total årlig besparelse

181 000 + 64 000 = 245 000 kr

Administrativ ressursbesparelse:

Møtetid - 3 timer.

I møtet stiller utvalgssekretær, 2 kommunalsjefer og kommunedirektør.

Teknikk-, plan- og miljøutvalget

Det foreslås ingen endring på utvalget – 9 medlemmer.

Begrunnelse for dette er fordi utvalget behandler mange saker og flere av kommunens mest komplekse saker innen plan, bygg og arealforvaltning.

Et eget fagutvalg sikrer grundig behandling, bygger nødvendig kompetanse blant de folkevalgte og avlaster kommunestyret. Dette gir bedre beslutninger i saker som har stor betydning for kommunens utvikling.

RÅD

De lovpålagte rådene er kommunens formelle medvirkningsorganer for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom. Rådene skal gis mulighet til å uttale seg i saker som berører deres målgrupper og bidra til at kommunens beslutninger bygger på bred medvirkning og relevant brukerperspektiv.

Ungdomsrådet

Det foreslås ingen endring på ungdomsutvalget – 5 medlemmer

Eldrerådet og rådet for personer med funksjonsvariasjoner

Disse rådene foreslås sammenslått

Begrunnelse er at begge rådene har mange av de samme interessene og kommunedirektøren ser det som naturlig at de kan være slått sammen når det gjelder diskusjonene i rådene og forslagene rådene behandler, da kommunedirektøren ser at interessen og synergien av sakene er lik for begge rådene.

I tillegg vil det være tids- og ressursbesparende for administrasjonen at rådene er slått sammen.

Rådene kan få en sterkere stemme i mange av de aktuelle sakene med å stå sammen i dem.

Det er ønskelig med aktive råd for brukergruppene som medvirker i viktige saker, og at saksbehandling og prosesser i kommunen legger opp til og sikrer muligheten for dette.

Hovedregelen i kommuneloven er at det skal opprettes separate råd for eldre og råd for personer med funksjonsnedsettelse i alle kommuner og fylkeskommuner. Det følger av forskriften om medvirkningsordninger at kommunen eller fylkeskommunen kan opprette ett felles råd for eldre og personer med funksjonsvariasjoner dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig.

Forskriften sier dette om felles råd for eldre og personer med funksjonsvariasjoner; *Kommunen eller fylkeskommunen kan opprette ett felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig. Organisasjoner for eldre, organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse og etablerte råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse i kommunen eller fylket, skal bli hørt før kommunestyret eller fylkestinget avgjør om det skal opprettes ett felles råd.*

Rådene har en viktig funksjon som medvirkningsorgan. Gjennom rådene skal det sikres en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra eldre og personer med funksjonsnedsettelse i alle saker som gjelder dem. Det pekes i saken her på mange fellesnevne for disse to rådene, men det er også viktig å se at de også representerer to brukergrupper som kan ha svært forskjellig behov og interesse.

Kommunedirektøren foreslår at et nytt felles råd bør bestå av 7 representanter, med en leder, som ikke bør være en kommunestyrerepresentant. Et felles råd bør ha 3 medlemmer som representerer de eldre, 3 som representerer de funksjonshemmede og 1 kommunestyremedlem. Ved å ha med en «politikerrepresentant» vil dette kunne styrke kontakten mellom rådet og kommunestyret. Som medlem av rådet vil denne personen representere de eldre og personer med funksjonsnedsettelse i kommunen.

Innsparing:

Dagens kostnad 68 000 kr

Nytt felles råd 37 200 kr

Total årlig besparelse 30 800 kr

Administrativ ressursbesparelse:

Møtetid - 3 timer.

I møtet stiller utvalgssekretær og kommunedirektør.

Parkerings- og trafikksikkerhetsutvalg

Utvalget foreslås nedlagt – 5 medlemmer

Trafikksikkerhetsplan 2017 ble vedtatt av kommunestyret 13.03.2018, og samtidig ble det vedtatt å etablere et trafikksikkerhetsutvalg.

I 2020 ble dette vedtatt videreført til dagens utvalg for parkering og trafikksikkerhet på 5 medlemmer, som velges med 4 representanter fra kommunen, samt 1 representant fra Statens vegvesen/Agder fylkeskommune.

Utvalget skal vurdere ulike trafikksikkerhetstiltak, og følge opp tiltak i reguleringsplaner og innspill fra Velforeninger og andre. Disse oppgavene/ sakene foreslår kommunedirektøren at kan overføres til Teknikk-, plan- og miljøutvalget.

Begrunnelse for nedlegges er at dette er saksområder som er innenfor teknikk-, plan- og miljø sitt fagfelt.

Innsparing:

4 møter pr. år – godtgjørelse 400

Total årlig besparelse 6 400 kr

Administrativ ressursbesparelse:

Møtetid - 2 timer.

I møtet stiller ingeniør for vei og parkering.

Foreldreutvalg for barn med funksjonsvariasjon

Utvalget foreslås nedlagt – 5 medlemmer

Utvalget oppnevnes av Råd for personer med funksjonsnedsettelse og består av medlemmer av foreldre med barn med funksjonsvariasjon som er under 18 år i hele den valgte perioden. Utvalget er et underorgan med innstillingsrett til Råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Utvalget har 4 til 5 møter pr. år.

Begrunnelse for nedlegges er at dette er saksområder som er innenfor Rådet for personer med funksjonsnedsettelse sitt fagfelt.

Innsparing:

4 møter pr. år – godtgjørelse 400

Total årlig besparelse 6 400 kr

Det har ikke kommet krav om møtegodtgjørelse fra dette utvalget. Utvalget har egen sekretær og sender egne innkallinger og protokoller.

Gjeldende regelverk på området

Kommuneloven §5

Overordnede plandokumenter/retningslinjer

- Kommuneloven
- Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom
- Politisk reglement Tvedestrand kommune
- Forskrift om godtgjøring Tvedestrand kommune

Økonomi/gjeldende budsjettforutsetninger

Total årlig besparelse ved alle foreslåtte tiltak 339 800 kr. pr år.

Samlet administrativ ressursbesparelse - 104 timer

Det er da ikke tatt hensyn til for- og etterarbeid slik som forberedelser, innkalling og protokoller, og praktisk tilrettelegging til alle møtene.

Konklusjon

Kommunedirektøren er oppmerksom på at forslagene i denne saken innebærer betydelige endringer i den politiske organiseringen av Tvedestrand kommune. Endringer i antall folkevalgte, utvalgsstruktur og råd vil kunne påvirke både arbeidsformer, representasjon og politiske prosesser.

Samtidig står kommunen i en krevende økonomisk situasjon, og det er nødvendig å vurdere alle deler av kommunens virksomhet med sikte på en mer effektiv ressursutnyttelse. Kommunedirektøren mener at den politiske organiseringen ikke kan unntas fra denne vurderingen. Selv om de økonomiske besparelsene ikke løser kommunens utfordringer, vil tiltakene samlet bidra til reduserte kostnader, en mer

hensiktsmessig organisering og administrative ressurser som kan benyttes til andre lovpålagte oppgaver.

Dette vil også være et tydelig signal om at også de folkevalgte organene bidrar i nødvendige omstillingsprosesser.

Kommunedirektøren vurderer at de foreslåtte endringene fortsatt vil sikre forsvarlig politisk behandling, nødvendig medvirkning og bred representasjon i kommunen. Etter en samlet vurdering anbefales derfor forslagene vedtatt og gjort gjeldende fra valgperioden 2027-2031

Tvedestrand, 18.09.2026

Kommunedirektøren